

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
Dział 1. Mapa					
1. Geograficzny punkt widzenia	<ul style="list-style-type: none"> definiować pojęcia: geografia, środowisko przyrodnicze i geograficzne, wymienić elementy środowiska przyrodniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> definiować elementy środowiska przyrodniczego, podawać przykłady, podać źródła wiedzy geograficznej. 	<ul style="list-style-type: none"> podać powiązania między elementami środowiska przyrodniczego i geograficznego. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić korelację geografii z innymi dziedzinami nauki, podać przykłady osiągnięć geografii jako nauki. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić główne etapy rozwoju geografii, scharakteryzować osiągnięcia geografii jako nauki.
2. Mapa źródłem informacji geograficznej	<ul style="list-style-type: none"> podać definicję mapy, podać przykłady zastosowania mapy. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rodzaje map. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i zdefiniować elementy mapy. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić podstawowe elementy, cechy i rodzaje map. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić rodzaje odwzorowań i ich zastosowanie.
3. Skala mapy	<ul style="list-style-type: none"> podać definicję skali, porównać wielkość skal. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać odległość rzeczywistą na podstawie mapy. 	<ul style="list-style-type: none"> przeliczać odległości na podstawie różnych skal, przeliczać wszystkie rodzaje skal. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pojęcie generalizacji i jej roli w tworzeniu map, obliczać skale na podstawie znajomości odległości. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać rzeczywiste powierzchnie, obliczać skale na podstawie znajomości powierzchni.
4. Mapa i plan	<ul style="list-style-type: none"> podać różnice między mapą a planem. 	<ul style="list-style-type: none"> analizować mapę i plan, orientować mapę w terenie, zdefiniować siatkę geograficzną i kartograficzną. 	<ul style="list-style-type: none"> skonstruować prosty plan okolicy, obliczając skalę, zdefiniować odwzorowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić główne rodzaje odwzorowań, podać przykłady odwzorowań umownych. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać rodzaje odwzorowań na podstawie siatek kartograficznych, analizować mapy i plany, korzystając z programów komputerowych.
5. Język mapy	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wysokość bezwzględną punktu. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać wysokość względną, podawać nazwy metod kartograficznych. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać metody kartograficzne prezentacji treści na mapach. 	<ul style="list-style-type: none"> odczytywać rzeźbę na podstawie poziomicy, opisywać środowisko na podstawie mapy. 	<ul style="list-style-type: none"> analizować mapy satelitarne.
6. Mapa świata	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontynenty i oceany na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzować rzeźbę terenu na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne obiekty geograficzne na 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać położenie państw Europy. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać położenie wielu obiektów geograficznych:

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
		mapy.	poszczególnych kontynentach.		przyrodniczych i politycznych.
7. Współrzędne geograficzne	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie półkule północną i południową, wschodnią i zachodnią. 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować długość i szerokość geograficzną, opisać cechy południków i równoleżników. 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać położenie punktów na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać położenie obszaru, opracować trasę podróży, uwzględniając współrzędne geograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> wytyczyć trasę na podstawie GPS.
DZIAŁ 2. Kształt i ruchy Ziemi					
8. Kształt i rozmiary Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> podać nazwę kształtu Ziemi, podać długość promienia ziemskiego i równika. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić argumenty potwierdzające kulistość Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kształt kulisty i elipsoidalny. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy geoidy. 	<ul style="list-style-type: none"> podać zasadę wyznaczania geoidy.
9. Ruch obrotowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> określić kierunek i okres ruchu obrotowego. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić prędkość liniową i kątową ruchu obrotowego, wymienić następstwa ruchu obrotowego. 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować następstwa ruchu obrotowego. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić następstwa ruchu obrotowego w powiązaniu z jego cechami. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przyczyny i konsekwencje działania siły Coriolisa.
10. Rachuba czasu	<ul style="list-style-type: none"> odczytywać czas z map stref czasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdzielić pojęcia czasu miejscowego, strefowego i urzędowego. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać różnicę czasu miejscowego na podstawie różnicy długości geograficznej. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać różnice wszystkich rodzajów czasu, obliczać położenie na podstawie różnic czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zmianę czasu przy przekraczaniu południka 180°.
11. Ruch obiegowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować ruch obiegowy Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy ruchu obiegowego, podać daty początków astronomicznych pór roku, określić, kiedy kąt padania promieni słonecznych w Polsce jest największy i najmniejszy. 	<ul style="list-style-type: none"> podać kąt nachylenia osi ziemskiej do płaszczyzny orbity, omówić dzienną wędrówkę Słońca w różnych porach roku, w umiarkowanych szerokościach 	<ul style="list-style-type: none"> odczytywać położenie Słońca na tle gwiazdozbiorów Zodiaku, omówić następstwa ruchu obiegowego. 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować <i>aphelium</i> i <i>perihelium</i>.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
			geograficznych.		
12. Strefy oświetlenia Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić strefy oświetlenia Ziemi, podać nazwę obowiązującego w Polsce kalendarza. 	<ul style="list-style-type: none"> podać cechy charakterystyczne, w tym zasięg, stref oświetlenia Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> opisywać oświetlenie Ziemi w ciągu roku w różnych szerokościach geograficznych, obliczać kąt padania promieni słonecznych w dniach przesilen i równonocy w strefie umiarkowanej. 	<ul style="list-style-type: none"> obliczać kąt padania promieni słonecznych w dniach przesilen i równonocy w strefie międzyzwrotnikowej. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać położenie miejsca po dziennej wędrówce Słońca w dniach przesilen i równonocy.
DZIAŁ 3. Sfery Ziemi					
13. Zróżnicowanie temperatury powietrza na Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować troposferę, obliczyć średnią temperaturę powietrza (dobową i roczną) i amplitudę dobową i roczną temperatury powietrza. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić warstwy atmosfery, omówić zależność temperatury powietrza od szerokości geograficznej. 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i konstruować wykresy klimatyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przyczyny zróżnicowania temperatury powietrza na kuli ziemskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić mechanizm powstawania efektu cieplarnianego i problem dziury ozonowej.
14. Wiatr wieje i wieje...	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować niż i wyż atmosferyczny oraz ciśnienie atmosferyczne i wiatr. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić ruch powietrza w układach barycznych na półkuli północnej, podać nazwy wiatrów i obszary ich występowania: pasaty, monsuny, bryza, fen. 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować: pasaty, monsuny, bryzę, fen, scharakteryzować cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić globalną cyrkulację powietrza, wyjaśnić przyczyny odchylenia kierunków wiatrów. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ poszczególnych rodzajów wiatrów na klimat.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
15. Dlaczego pada?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić warunki powstawania chmur i opadów. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na Ziemi miejsca o największych i najmniejszych sumach opadów rocznych. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić warunki, w których dochodzi do pustynnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny zróżnicowania sum opadów rocznych i rocznego rozkładu opadów na świecie, podać przyczyny powstania wskazanych pustyń świata. 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wilgotność bezwzględną i względną, temperaturę punktu rosy, poziom kondensacji.
17. Pogoda i klimat	<ul style="list-style-type: none"> definiować pogodę i klimat. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić składniki klimatu. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ klimatu na zróżnicowanie roślinności i gleb na Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> podać nazwy formacji roślinnych, charakterystyczne gatunki roślin oraz typy gleb dla poszczególnych stref klimatycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gleby astrefowe i podać ich przykładową lokalizację.
18. Zróżnicowanie klimatyczne naszej planety	<ul style="list-style-type: none"> wymienić strefy klimatyczne Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić czynniki klimatotwórcze, analizować wykresy klimatyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> podać zasięg stref klimatycznych, konstruować wykresy klimatyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzować poszczególne strefy klimatyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywać zależność działalności gospodarczej człowieka od klimatu, scharakteryzować klimat miasta.
19. Woda na Ziemi – hydrosfera	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy hydrologiczne, podać przykłady wykorzystania wody w życiu i gospodarce człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować poszczególne elementy hydrologiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> opisać ruchy wody morskiej, podać przykłady typów genetycznych jezior, definiować pojęcia związane z siecią rzeczną. 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ prądów morskich na środowisko wybrzeży, rozpoznawać na mapie typy mórz. 	<ul style="list-style-type: none"> analizować oceany pod względem zróżnicowania zasolenia, rozpoznawać typy źródeł.
20. Co mamy pod nogami?	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować skałę, podać główne grupy skał. 	<ul style="list-style-type: none"> podać i zaklasyfikować do głównych grup skał przykłady skał ważnych dla gospodarki. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie i omówić podział surowców mineralnych. 	<ul style="list-style-type: none"> klasyfikować i rozpoznawać skały wszystkich grup, podać ich zastosowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić metamorfizm i jego znaczenie.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
21. Litosfera	<ul style="list-style-type: none"> • podać główne warstwy wnętrza Ziemi, • zdefiniować płytę litosfery i podać przykład. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę litosfery, • wskazać płyty litosfery. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawiska na granicach płyt litosfery, • wymienić główne wydarzenia w poszczególnych erach dziejów Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny ruchu płyt litosfery, • wymienić orogenezy, podać rodzaje gór z przykładami i ich charakterystyczne cechy. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wydarzenia w poszczególnych erach geologicznych, • omówić ruchy epejrogeniczne i izostatyczne.
DZIAŁ 4. Rzeźbiarze lądów					
22. Siły drzemiące we wnętrzu Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni, • zdefiniować wulkanizm. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i zdefiniować elementy budowy wulkanu. • podać przykłady wulkanów, • zdefiniować obszary sejsmiczne i asejsmiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary sejsmiczne i występowania czynnych wulkanów na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzegać zależności między granicami płyt litosfery i obszarami aktywności sejsmicznej i wulkanicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nieczynne wulkany w Polsce, podając czas ich aktywności, • przygotować opisy wybuchów wulkanów w czasach historycznych.
23. Rola wód w kształtowaniu krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady rzeźby terenu ukształtowanej przez wodę. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy rzeźby w poszczególnych odcinkach biegu rzeki, • rozróżnić wybrzeża erozyjne i akumulacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować rzeźbotwórczą działalność rzeki w poszczególnych odcinkach (erozja, akumulacja). 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rzeźbotwórczą działalność morza, (abrazja, akumulacja), • podać przyczyny powstawania podstawowych typów wybrzeży. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powstawanie atoli, • omówić rozwój polskiego wybrzeża.
24. Wędrujące wydmy	<ul style="list-style-type: none"> • określić czynniki sprzyjające działalności wiatru. 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akumulacyjną i erozyjną działalność wiatru, • podać przykłady form eolicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikować formy eoliczne, • rozpoznawać wydmy: paraboliczną i barchan. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powstawanie wiatrowych form erozyjnych (wskutek korazji, deflacji) i form akumulacyjnych, • podać przykłady regionów aktywnej działalności wiatru. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zróżnicowanie wydm na świecie i w Polsce.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
25. Lodowce	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować lodowce górski i kontynentalny, podpisać elementy lodowca górskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić warunki powstawania lodowców. 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady form erozyjnej i akumulacyjnej działalności lodowców górskiego i kontynentalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzować formy polodowcowe lodowców górskiego i kontynentalnego, podając przykłady. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasięgi zlodowaceń na świecie, podając przykłady współczesnych form polodowcowych.